

Opinie o działalności parlamentu, prezydenta i Trybunału Konstytucyjnego

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Co miesiąc sprawdzamy, jak Polacy postrzegają działalność Sejmu, Senatu i Prezydenta RP, a ostatnio również Trybunału Konstytucyjnego. W październiku¹ oceny działalności parlamentu pozostają w zasadzie niezmienione, nieco poprawiły się notowania głowy państwa, natomiast pogorszyły się – Trybunału Konstytucyjnego.

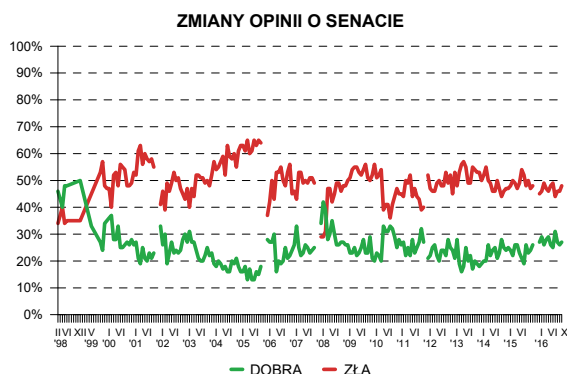
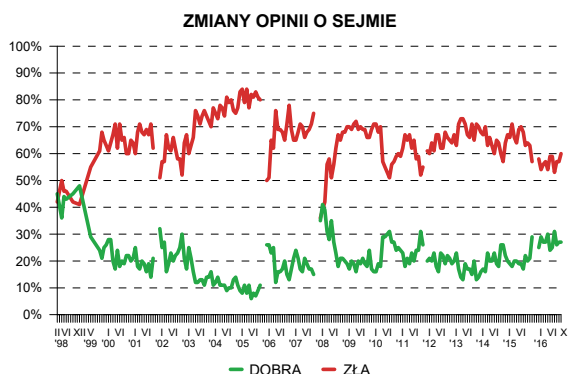
OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Październikowe notowania parlamentu są zbliżone do wrześniowych. Funkcjonowanie Sejmu pozytywnie ocenia ponad jedna czwarta Polaków (27%) i tyle samo (27%) wyraża dobre opinie o Senacie. Niezadowoleni z działalności izby niższej stanowią większość badanych (60%, od września wzrost o 3 punkty procentowe), a izby wyższej – niemal połowę (48%).

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany IX – X 2016
		2015			2016										
		X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
		w procentach													
Sejm	dobra	21	29	25	29	27	27	30	24	25	31	26	27	27	0
	zła	63	57	58	54	56	57	54	59	59	53	57	57	60	+3
	Trudno powiedzieć	16	14	17	17	17	16	16	17	16	16	17	16	13	-3
Senat	dobra	24	26	27	29	26	28	29	26	25	31	27	26	27	+1
	zła	47	48	45	46	49	47	46	48	49	44	46	46	48	+2
	Trudno powiedzieć	29	26	28	25	25	25	25	26	26	25	27	28	25	-3

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (317) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 8–19 października 2016 roku na liczącej 937 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Pozytywnymi opiniami o pracy posłów wyróżniają się badani mający wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne, mieszkańcy wsi, ankietowani z gospodarstw domowych o najniższych dochodach *per capita*, respondenci uczestniczący w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu, zwłaszcza zaś ci, którzy praktykują najczęściej, a ponadto deklarujący prawicowe poglądy polityczne. Oceny negatywne są relatywnie częste wśród mieszkańców największych aglomeracji, badanych najlepiej wykształconych, uzyskujących najwyższe dochody, niezadowolonych z własnej sytuacji materialnej, niebiorących udziału w praktykach religijnych lub praktykujących kilka razy w roku, identyfikujących się z lewicą lub centrum.

Spośród analizowanych elektoratów jedynie potencjalni wyborcy PiS na ogół dobrze oceniają pracę posłów. Pozostali wypowiadają się o niej z dezaprobatą w mniejszym (zwolennicy ruchu Kukiz'15) lub większym (elektoraty PO i Nowoczesnej) stopniu.

Tabela 2

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	63	24	13
Kukiz'15*	22	62	16
PO	12	85	3
Nowoczesna	3	94	3
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	23	55	22
Niezamierzający głosować	14	68	17

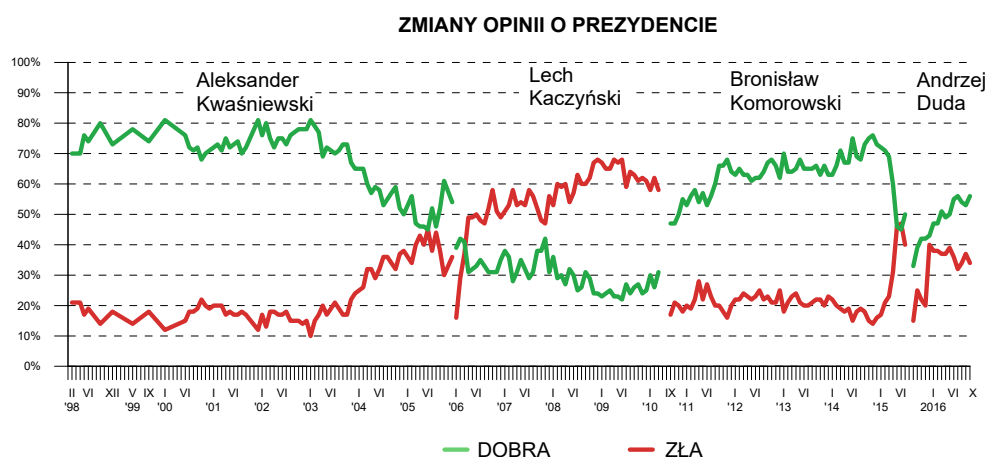
*Wyniki dotyczące tego elektoratu należy traktować ostrożnie ze względu na jego niewielką liczebność w próbie

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

W ostatnich pięciu miesiącach notowania głowy państwa pozostają względnie stabilne i, ogólnie rzecz biorąc, są lepsze niż we wcześniejszym okresie kadencji. W stosunku do września nawet nieco się poprawiły. Obecnie prezydenturę Andrzeja Dudy pozytywnie ocenia ponad połowa Polaków (56%, od ubiegłego miesiąca wzrost o 3 punkty procentowe), a negatywnie – jedna trzecia (34%, spadek o 3 punkty).

Tabela 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany IX – X 2016
	2015			2016										
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
	w procentach													
Dobra	42	42	43	47	47	51	49	50	55	56	54	53	56	+3
Zła	22	20	40	38	38	37	37	39	36	32	34	37	34	-3
Trudno powiedzieć	36	38	17	15	15	12	14	11	9	12	12	10	10	0

Z uznaniem o prezydenturze Andrzeja Dudy częściej niż inni wypowiadają się mieszkańcy wsi i małych miast (do 20 tys. ludności), badani mający wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe, respondenci uzyskujący dochody *per capita* do 1399 zł, zaangażowani w praktyki religijne, zwłaszcza zaś uczestniczący w nich kilka razy w tygodniu, a także identyfikujący się z prawicą. Z kolei niezadowolenie z działalności prezydenta Andrzeja Dudy najczęściej wyrażają mieszkańcy największych aglomeracji, respondenci najlepiej wykształceni, badani z gospodarstw domowych o wysokich dochodach *per capita* (1400 zł i więcej), nieuczestniczący w praktykach religijnych lub praktykujący religijnie kilka razy w roku, deklarujący poglądy lewicowe lub centrowe.

Zadowoleni z działalności głowy państwa są niemal wszyscy zwolennicy PiS, a także większość potencjalnych wyborców ruchu Kukiz'15, natomiast w elektoratach PO oraz, zwłaszcza, Nowoczesnej dominują oceny negatywne.

Tabela 4

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	98	0	2
Kukiz'15*	59	31	11
PO	25	64	11
Nowoczesna	13	78	9
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	59	28	13
Niezamierzający głosować	50	37	14

*Wyniki dotyczące tego elektoratu należy traktować ostrożnie ze względu na jego niewielką liczebność w próbie

Nastawienie do obecnej prezydentury pokrywa się w znacznej mierze z preferencjami z II tury wyborów prezydenckich. Pozytywne oceny dominują wśród ówczesnych wyborców Andrzeja Dudy, natomiast większość elektoratu Bronisława Komorowskiego krytykuje działalność głowy państwa.

Tabela 5

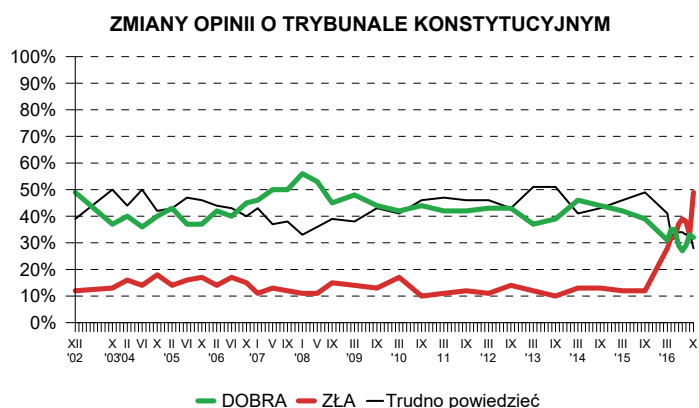
Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	87	7	6
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	16	76	7
Niegłosujący	54	31	15

OCENY DZIAŁALNOŚCI TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

Od ubiegłego miesiąca pogorszyły się opinie o funkcjonowaniu Trybunału Konstytucyjnego. W konsekwencji negatywne oceny pracy tej instytucji (40%, od września wzrost o 7 punktów procentowych) przeważają obecnie nad pozytywnymi (32%)

Tabela 6

Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												Zmiany IX – X 2016	
		2013		2014		2015		2016							
		IX	III	IX	III	IX	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		X
		w procentach													
dobra	39	46	44	42	39	31	35	35	29	27	29	33	32	-1	
zła	10	13	13	12	12	28	32	32	37	39	38	33	40	+7	
Trudno powiedzieć	51	41	43	46	49	41	33	33	34	34	33	34	28	-6	

Pozytywnie o Trybunale Konstytucyjnym częściej niż inni wypowiadają się najmłodszy respondenci, mieszkańcy największych aglomeracji, badani uzyskujący najwyższe dochody *per capita*, a także ci, którzy identyfikują się z lewicą oraz deklarują poparcie dla Nowoczesnej lub PO. Negatywne opinie najczęściej wyrażają badani o poglądach prawicowych, najbardziej zaangażowani w praktyki religijne, najstarsi, a ponadto zwolennicy PiS oraz ruchu Pawła Kukiza.

Tabela 7

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Nowoczesna	63	21	17
PO	51	30	19
PiS	21	62	17
Kukiz'15*	17	49	35
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	32	28	40
Niezamierzający głosować	27	41	32

*Wyniki dotyczące tego elektoratu należy traktować ostrożnie ze względu na jego niewielką liczebność w próbie

Wprawdzie oceny parlamentu pozostają w ostatnim czasie stosunkowo stabilne, jednak można zauważyć, że odsetek osób krytykujących funkcjonowanie Sejmu jest obecnie najwyższy w bieżącej kadencji. Niezadowoleni z jakości pracy posłów stanowią większość we wszystkich dużych elektoratach partyjnych, z wyjątkiem zwolenników partii rządzącej, którzy na ogół oceniają ją dobrze. Lepsze niż przed miesiącem, choć w dłuższej perspektywie dość stabilne, są notowania głowy państwa. Od czerwca tego roku ponad połowa Polaków wypowiada się pozytywnie o prezydenturze Andrzeja Dudy, a około jednej trzeciej – negatywnie. Po pewnej poprawie w ubiegłym miesiącu, w październiku obserwujemy pogorszenie ocen Trybunału Konstytucyjnego. W opiniach o jego funkcjonowaniu ponownie zaczęły przeważać głosy krytyki. Nastawienie do tej instytucji jest w znacznym stopniu zdeterminowane przez poglądy polityczne i preferencje partyjne. Można więc przypuszczać, że jej bieżące notowania w mniejszym stopniu bazują na faktycznej ocenie pracy sędziów, a zależą głównie od usytuowania po jednej ze stron sporu o Trybunał.

Opracował

Michał FELIKSIAK